

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο

1. Συνοπτικός τίτλος
2. Ερμηνεία

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

3. Ουδεμία δημόσια ενίσχυση χωρίς έγκριση
4. Δημόσιες ενισχύσεις που ο Έφορος οφείλει να εγκρίνει
5. Δημόσιες ενισχύσεις που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει
6. Εκ του Νόμου εξαιρέσεις
7. Ενίσχυση de minimis

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΕΦΟΡΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

8. Έφορος Δημόσιων Ενισχύσεων
9. Αρμοδιότητες Εφόρου Δημόσιων Ενισχύσεων

ΜΕΡΟΣ ΙV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

10. Κοινοποίηση προσχεδίων νέων δημόσιων ενισχύσεων
11. Διαδικασία έγκρισης δημόσιας ενίσχυσης
12. Έκθεση για την υλοποίηση δημόσιας ενίσχυσης
13. Έλεγχος εκ των υστέρων
14. Διαδικασία έρευνας
15. Απόδειξη
16. Επιστροφή παράνομα χορηγηθέντων ποσών
17. Αδικήματα
18. Υποχρέωση για εχεμύθεια

ΜΕΡΟΣ V

ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

19. Κανονισμοί
20. Διορισμός πρώτου Εφόρου
21. Ενισχύσεις που υφίστανται κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου
22. Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου

Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 30(I) του 2001

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΜΕΡΟΣ Ι — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετικά—

"αλλοδαπός" σημαίνει φυσικό πρόσωπο το οποίο δεν είναι πολίτης της Δημοκρατίας και δεν κατέχει άδεια μόνιμης διαμονής στη Δημοκρατία εκδοθείσα σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Κανονισμούς μετά τη 16η Αυγούστου 1960, περιλαμβάνει δε πολίτη της Δημοκρατίας, ο οποίος είναι μόνιμα εγκατεστημένος εκτός της Δημοκρατίας ή έχει επανεγκατασταθεί σε αυτή, αλλά το χρονικό διάστημα από την επανεγκατάστασή του αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη.

"Αρμόδια Αρχή" περιλαμβάνει το Υπουργικό Συμβούλιο, κάθε Υπουργό, τα Διοικητικά Συμβούλια νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, τα Δημοτικά Συμβούλια, τα Κοινοτικά Συμβούλια και κάθε δημόσια ή άλλη αρχή όταν αποφασίζει αυτόβουλα ή υλοποιώντας πολιτική του Δημοσίου, τη χορήγηση ενίσχυσης οποιασδήποτε μορφής.

"ατομική ενίσχυση" σημαίνει δημόσια ενίσχυση που δεν παρέχεται με βάση πρόγραμμα ενισχύσεων.

"βασική έρευνα" σημαίνει τη δραστηριότητα για τη διεύρυνση των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων που δε συνδέονται με βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς.

"βιομηχανική έρευνα" σημαίνει τη σχεδιασμένη έρευνα ή έρευνες που αποσκοπούν στην απόκτηση νέων γνώσεων με στόχο οι γνώσεις αυτές να είναι χρήσιμες για την οριστική διαμόρφωση νέων προϊόντων, μεθόδων ή υπηρεσιών ή να συνεπάγονται σημαντική βελτίωση των υφιστάμενων προϊόντων, μεθόδων ή υπηρεσιών.

"δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής· περιλαμβάνει δε και την επιχορήγηση, την εγγύηση δανείου ή άλλη εγγύηση, την παροχή δανείου με μειωμένο επιτόκιο, την επιδότηση επιτοκίου, τη μείωση ή απαλλαγή φόρων, δασμών ή τελών, περιλαμβανομένης της επιταχυνόμενης απόσβεσης επί στοιχείων πάγιου ενεργητικού και της μείωσης ή απαλλαγής κοινωνικών επιβαρύνσεων, την πώληση ή ενοικίαση κινητού ή ακινήτου με ευνοϊκούς όρους και τη συμμετοχή σε κεφάλαιο επιχείρησης ή παροχή κεφαλαίου υπό περιστάσεις ή όρους διαφορετικούς από εκείνους υπό τους οποίους θα παρείχε το ίδιο κεφάλαιο ιδιώτης επενδυτής.

"Δημόσιο" σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες·

"δικαιούχος" σημαίνει την επιχείρηση, στην οποία χορηγείται δημόσια ενίσχυση ή η οποία δικαιούται χορήγησης δημόσιας ενίσχυσης στα πλαίσια προγράμματος ενισχύσεων·

"ενίσχυση" σημαίνει δημόσια ενίσχυση·

"ενίσχυση για εξαγωγές" σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας·

Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος·

"ενίσχυση de minimis" σημαίνει μια ή περισσότερες δημόσιες ενισχύσεις, που χορηγούνται από μία ή περισσότερες Αρμόδιες Αρχές, με την οποία ή τις οποίες δε χορηγείται συνολικά σε οποιαδήποτε επιχείρηση ποσό που να υπερβαίνει τις πενήντα επτά χιλιάδες λίρες ανά τριετία·

Νοείται ότι ενίσχυση για εξαγωγές δεν μπορεί να αποτελέσει ενίσχυση de minimis·

Νοείται περαιτέρω ότι οποιοδήποτε ποσό χορηγήθηκε, για οποιοδήποτε λόγο, πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου δε θεωρείται ενίσχυση de minimis και δε συνυπολογίζεται για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου που αφορούν στις ενισχύσεις de minimis·

"ένταση της ενίσχυσης" σημαίνει το ύψος της ενίσχυσης εκφρασμένο σε ποσοστό του αντικειμενικά και ομοιόμορφα καθοριζόμενου συνολικού κόστους της επένδυσης ή συνολικού ύψους της δαπάνης, που θα έπρεπε να καταβληθεί από το δικαιούχο αν η ενίσχυση δε χορηγείτο·

"επιχείρηση" σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, ή σύνολο ή ένωση προσώπων, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, που αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα·

"έρευνα" σημαίνει τη βασική και τη βιομηχανική έρευνα·

"ισοδύναμο επιχορήγησης" σημαίνει το ύψος ενίσχυσης που δεν παρέχεται υπό μορφή επιχορήγησης, μετατρεπόμενο σε ισοδύναμο ποσού επιχορήγησης·

"Έφορος" σημαίνει τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων ο οποίος καθορίζεται στο άρθρο 8·

"νέα δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την ενίσχυση που δεν αποτελεί υφιστάμενη δημόσια ενίσχυση·

"πρόγραμμα ενισχύσεων" σημαίνει το σύστημα με βάση το οποίο παρέχονται δημόσιες ενισχύσεις, ο τύπος των οποίων καθορίζεται από το πρόγραμμα, σε επιχειρήσεις που πληρούν κριτήρια, τα οποία καθορίζονται από το πρόγραμμα·

"τεχνολογική ανάπτυξη" σημαίνει τη δραστηριότητα για τη συγκεκριμενοποίηση των αποτελεσμάτων της βιομηχανικής έρευνας σε ένα σχέδιο, πρόγραμμα ή σχεδιασμό για νέα προϊόντα, νέες μεθόδους παραγωγής ή νέες υπηρεσίες, τροποποιημένες ή βελτιωμένες, που προορίζονται για πώληση ή για χρήση, περιλαμβανομένης και της δημιουργίας ενός πρώτου πρωτοτύπου που δε θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εμπορικούς σκοπούς· περιλαμβάνει δε την εννοιολογική διατύπωση και το σχεδιασμό

άλλων προϊόντων, μεθόδων ή υπηρεσιών καθώς και προγραμμάτων αρχικής επίδειξης ή πρότυπων πειραματικών προγραμμάτων, υπό τον όρο ότι αυτά αυτά τα προγράμματα δε θα μπορούν να μετατρέπονται ή να χρησιμοποιούνται για βιομηχανικές εφαρμογές ή για εμπορική εκμετάλλευση:

Νοείται ότι η τεχνολογική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις τροποποιήσεις ή τις τροποποιήσεις που γίνονται κατά καιρούς σε προϊόντα, στάδια παραγωγής, μεθόδους κατασκευής, υπάρχουσες υπηρεσίες και άλλες τρέχουσες ενέργειες, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις μπορεί να παρουσιάζουν βελτιώσεις·

"υπηρεσία" σημαίνει τη Δημόσια Υπηρεσία που υπάγεται στη Δημοκρατία και περιλαμβάνει τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, την Αστυνομία, το Στρατό και την Εθνική Φρουρά και οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου που ιδρύεται για το δημόσιο συμφέρον από νόμο, εφόσον η διοίκησή του τελεί υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας, αλλά δεν περιλαμβάνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Ανώτατο Δικαστήριο, όπως και κάθε υπαγόμενο σ' αυτό Δικαστήριο·

"υφιστάμενη δημόσια ενίσχυση" σημαίνει το πρόγραμμα ενισχύσεων ή την ατομική ενίσχυση—

- (i) που βρίσκεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, ή
- (ii) που έχει εγκριθεί από τον Έφορο:

Νοείται ότι η παροχή ενίσχυσης σε συγκεκριμένο δικαιούχο στα πλαίσια προγράμματος ενισχύσεων που πληροί ένα από τα πιο πάνω κριτήρια αποτελεί υφιστάμενη δημόσια ενίσχυση, εκτός όπου ο Έφορος, στην απόφασή του για το εν λόγω πρόγραμμα ενισχύσεων, ρητά απαιτεί όπως του κοινοποιείται κάθε παροχή ενίσχυσης·

"χορήγηση ποσού" περιλαμβάνει και μη είσπραξη από το Δημόσιο ή από οποιοδήποτε πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, που χορηγεί δημόσια ενίσχυση, ποσού, που ο δικαιούχος της ενίσχυσης θα όφειλε να καταβάλει προς το Δημόσιο ή προς το εν λόγω πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου αν η ενίσχυση δε χορηγείτο.

ΜΕΡΟΣ II

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ουδεμία δημόσια ενίσχυση χωρίς έγκριση.

Δημόσιες ενισχύσεις που ο Έφορος οφείλει να εγκρίνει.

3. Ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο.

4. Οι ακόλουθες δημόσιες ενισχύσεις εγκρίνονται από τον Έφορο:

- (α) Οι ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, υπό τον όρο ότι χορηγούνται χωρίς διάκριση προέλευσης των προϊόντων
- (β) οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα·
- (γ) οι ενισχύσεις για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας της Δημοκρατίας·
- (δ) οι ενισχύσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών ή που αντιστοιχούν στην αποκατάσταση ορισμένων βαρών συνυφασμένων με την έννοια της παροχής δημόσιας υπηρεσίας·

- (ε) οι ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτηρη δημοσιονομικού μονοπωλίου, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στις επιχειρήσεις αυτές.

5.—(1) Οι ακόλουθες δημόσιες ενισχύσεις δύνανται να εγκριθούν από τον Έφορο:

Δημόσιες ενισχύσεις που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει.

- (α) Ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση·

- (β) ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον·

- (γ) ενισχύσεις για την προώθηση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον·

(2) Με Κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων καθορίζονται, όπου είναι απαραίτητο, λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του εδαφίου (1), που δύνανται να περιλαμβάνουν ανώτατα επιτρεπτά όρια ενίσχυσης, εκφραζόμενα είτε ως εντάσεις ενίσχυσης είτε ως ανώτατα ποσά επιχορήγησης ή ισοδύναμου επιχορήγησης.

(3) Για σκοπούς της εφαρμογής, σε κάθε πρόγραμμα ενισχύσεων ή ατομική ενίσχυση, των διατάξεων του εδαφίου (1) και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (2), ο Έφορος λαμβάνει υπόψη το αθροιστικό αποτέλεσμα που έχουν για το δικαιούχο όλες οι ενισχύσεις, των οποίων αυτός είναι δικαιούχος, περιλαμβανομένων ιδίως και αυτών που ενθαρρύνουν την περιφερειακή ανάπτυξη.

6. Δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος Νόμου πλην των διατάξεων των παραγράφων (γ) και (στ) του άρθρου 9 και των άρθρων 10 και 21 (μόνο για σκοπούς κοινοποίησης)— Εκ του Νόμου εξαιρέσεις.

- (α) Οι δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία·

- (β) οι δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις, που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας·

Νοείται ότι στις επιχειρήσεις, που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, περιλαμβάνονται οι τράπεζες και χρηματοδοτικές εταιρείες που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 28Α των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961 μέχρι (Αρ. 2) του 2000 όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, οι οποίες, κατόπιν άδειας, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις οποιουδήποτε εν ισχύ Νόμου, διεξάγουν εργασίες, που συνεπάγονται την απόκτηση εισοδήματος από πηγές εντός της Δημοκρατίας.

7.—(1) Οι ακόλουθες διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται σε σχέση με ενίσχυση de minimis, δηλαδή τα άρθρα 3, 4, 5, 11, 12 και 13. Ενίσχυση de minimis.

(2) Ουδεμία ενίσχυση de minimis χορηγείται εκτός εάν η Αρμόδια Αρχή έχει προηγουμένως εξασφαλίσει από το δικαιούχο γραπτή δήλωση ότι—

- (α) Κατά τη διάρκεια της τριετούς περιόδου, που λήγει κατά την ημερομηνία της γραπτής δήλωσης, δεν έχει λάβει οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ως ενίσχυση de minimis, ή
- (β) αν, κατά τη διάρκεια της τριετούς περιόδου, που λήγει κατά την ημερομηνία της γραπτής δήλωσης, έχει λάβει άλλη ενίσχυση ως ενίσχυση de minimis, το συνολικό ποσό που θα λάβει ως επιχορήγηση ή ισοδύναμο επιχορήγησης, από ενισχύσεις που του χορηγήθηκαν ή θα του χορηγηθούν ως ενίσχυση de minimis δε θα υπερβαίνει τις πενήντα επτά χιλιάδες λίρες για οποιαδήποτε περίοδο τριών ημερολογιακών χρόνων.
- (3) Η γραπτή δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο (β) του εδαφίου (2) περιλαμβάνει πλήρη στοιχεία—
- (α) Για τα ποσά, που έχουν ληφθεί από το δικαιούχο, ως ενίσχυση de minimis κατά τη διάρκεια της τριετούς περιόδου, που λήγει κατά την ημερομηνία της γραπτής δήλωσης, και
- (β) για τα ποσά, που ο δικαιούχος αναμένει να λάβει στο μέλλον βάσει ενισχύσεων, που του χορηγούνται ως ενίσχυση de minimis και των οποίων, κατά την ημερομηνία της γραπτής δήλωσης, είναι ήδη δικαιούχος.
- (4) Η γραπτή δήλωση που αναφέρεται στο εδάφιο (2) κοινοποιείται στον Έφορο, εντός δεκαπέντε ημερών, από την Αρμόδια Αρχή.
- (5) Κάθε Αρμόδια Αρχή που χορηγεί ενίσχυση de minimis υποβάλλει ετησίως στον Έφορο αναλυτική έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης της ενίσχυσης, που περιλαμβάνει τα ποσά που χορηγήθηκαν στον κάθε δικαιούχο.
- (6) Αν οποιαδήποτε γραπτή δήλωση, που γίνεται για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, περιέχει ψευδή ή ανακριβή ή ελλιπή στοιχεία ή αν, για οποιοδήποτε λόγο, οποιαδήποτε επιχείρηση λάβει ως ενίσχυση de minimis ποσό που υπερβαίνει τις πενήντα επτά χιλιάδες λίρες ανά τριετία, ο Έφορος, αφού προηγουμένως καλέσει σε απολογία την επιχείρηση που έλαβε την ενίσχυση ή στο όνομα της οποίας έγινε η ψευδής ή λανθασμένη ή ελλιπής γραπτή δήλωση—
- (α) Διατάσσει την εν λόγω επιχείρηση να επιστρέψει, με νόμιμους τόκους, το σύνολο των ποσών που έλαβε ως ενίσχυση de minimis κατά τη διάρκεια μιας τριετούς περιόδου, που ο Έφορος καθορίζει ανάλογα με τα γεγονότα της υπόθεσης, και
- (β) επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο που ανέρχεται, ανάλογα με τη σοβαρότητα των γεγονότων της υπόθεσης, μέχρι ποσού ίσου με το σύνολο των ποσών των οποίων διατάσσεται η επιστροφή.
- (7) Το διοικητικό πρόστιμο που επιβάλλεται από τον Έφορο δυνάμει της παραγράφου (β) του εδαφίου (6) εισπράττεται ως χρηματική ποινή επιβαλλόμενη από Δικαστήριο κατά την άσκηση ποινικής διαδικασίας.
- (8) Το παρόν άρθρο δεν περιορίζει τη δυνατότητα χορήγησης σε επιχείρηση, στην οποία χορηγείται ενίσχυση de minimis, οποιασδήποτε άλλης δημόσιας ενίσχυσης που έχει εγκριθεί από τον Έφορο, και τα ποσά που χορηγούνται στην επιχείρηση δυνάμει της ενίσχυσης ή των ενισχύσεων που έχουν εγκριθεί από τον Έφορο δεν συνυπολογίζονται για σκοπούς διακρίβωσης της δυνατότητας εφαρμογής της εξαίρεσης που προβλέπεται στο εδάφιο (1).

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ — ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

8.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού διαβουλευθεί με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, διορίζει πρόσωπο υψηλού επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου με ευρεία γνώση των οικονομικών και διαρθρωτικών συνθηκών της κυπριακής οικονομίας, ως Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, το οποίο με την ιδιότητά του αυτή είναι υπεύθυνο για την πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου:

Έφορος
Δημοσίων
Ενισχύσεων.

Νοείται ότι σε περίπτωση διορισμού ως Εφόρου υπαλλήλου που κατέχει μόνιμη θέση στην κρατική υπηρεσία ή σε οργανισμό, ο υπάλληλος αφυπηρετεί αυτοδικαίως από τη θέση που κατέχει, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις της εκάστοτε σε ισχύ οικείας περί συντάξεων νομοθεσίας που αφορούν τα ωφελήματα αφυπηρέτησης για την οικειοθελή πρόωγη αφυπηρέτηση, τα οποία όμως υπολογίζονται ως ακολούθως με βάση τις συντάξιμες απολαβές του υπαλλήλου κατά την ημερομηνία της αφυπηρέτησής του:

97(I) του 1997
3(I) του 1998
77(I) του 1999.

(α) Σε περίπτωση κατά την οποία ο υπάλληλος δεν έχει συμπληρώσει δεκαετή υπηρεσία, λογίζεται ότι υπηρέτησε στην κρατική υπηρεσία ή στον οργανισμό για τόση επιπλέον περίοδο όση υπηρέτησε πριν από το διορισμό του ως Εφόρου, ή για όση περίοδο θα υπηρετούσε αν αφυπηρετούσε λόγω ορίου ηλικίας, οποιαδήποτε από τις δύο θα ήταν η μικρότερη.

(β) σε περίπτωση κατά την οποία ο υπάλληλος έχει συμπληρώσει δεκαετή υπηρεσία, λογίζεται ότι υπηρέτησε στην κρατική υπηρεσία ή στον οργανισμό για περίοδο δέκα επιπλέον ετών, ή για τόση περίοδο όση θα υπηρετούσε αν αφυπηρετούσε λόγω ορίου ηλικίας, οποιαδήποτε από τις δύο θα ήταν η μικρότερη.

Η πιο πάνω προστιθέμενη υπηρεσία λογίζεται υπηρεσία με εισφορές.

(2) Η θητεία του Εφόρου είναι εξαετής. Η αντιμισθία του Εφόρου και οι λοιποί όροι υπηρεσίας του καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και περιλαμβάνονται σε συμβόλαιο που υπογράφει εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου ο Υπουργός Οικονομικών.

(3) Ο Έφορος υποβοηθείται στο έργο του από αριθμό υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλων υπαλλήλων που είναι αποσπασμένοι στο Υπουργείο Οικονομικών και που ορίζονται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ή από άλλα πρόσωπα τα οποία προσλαμβάνονται με συμβόλαιο.

(4) Οι όροι "κρατική υπηρεσία" και "οργανισμός" στο άρθρο αυτό έχουν την έννοια που αποδίδει σ' αυτούς ο εκάστοτε σε ισχύ περί Συντάξεων Νόμος.

97(I) του 1997
3(I) του 1998
77(I) του 1999.

9. Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού και άνευ επηρεασμού των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου, ο Έφορος έχει εξουσία όπως:

Αρμοδιότητες
Εφόρου
Δημοσίων
Ενισχύσεων.

- (α) Διερευνά, αξιολογεί και εγκρίνει την παραχώρηση δημόσιων ενισχύσεων (εκ των προτέρων έλεγχος),
- (β) ελέγχει την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα των παραχωρούμενων δημόσιων ενισχύσεων (εκ των υστέρων έλεγχος),
- (γ) ετοιμάσει και διατηρεί ενημερωμένο Αρχείο Δημοσίων Ενισχύσεων,
- (δ) συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και παρακολουθεί όλες τις πληροφορίες τις σχετικές με δημόσιες ενισχύσεις,

- (ε) εξασφαλίζει από τις Αρμόδιες Αρχές εκθέσεις για την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα της παραχώρησης κάθε συγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης,
- (στ) ετοιμάζει και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Στατιστική Έρευνα για την παραχώρηση δημόσιων ενισχύσεων,
- (ζ) ετοιμάζει και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Έκθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του που αναφέρονται στο Νόμο αυτό, με παρατηρήσεις και εισηγήσεις. Αντίγραφο της Έκθεσης κοινοποιείται στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η Έκθεση που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο αυτή δημοσιεύεται,
- (η) συνεργάζεται με διεθνή σώματα και Επιτροπές στα θέματα παροχής δημόσιων ενισχύσεων σύμφωνα με διεθνείς συνθήκες και συμφωνίες που κυρώνει η Δημοκρατία.

ΜΕΡΟΣ IV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Κοινοποίηση
προσχεδίων νέων
δημόσιων
ενισχύσεων.

10.—(1) Κάθε Αρμόδια Αρχή που προτίθεται να χορηγήσει νέα δημόσια ενίσχυση, κοινοποιεί στον Έφορο προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης, υποβάλλοντας μαζί όλες τις σχετικές πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου:

Νοείται ότι οποιαδήποτε προσθήκη, τροποποίηση, παράταση ή ανανέωση υφιστάμενης δημόσιας ενίσχυσης θεωρείται νέα δημόσια ενίσχυση και προσχέδιο της κοινοποιείται στον Έφορο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου.

(2) Η διαδικασία κοινοποίησης προσχεδίου νέας δημόσιας ενίσχυσης ρυθμίζεται με Διάταγμα που εκδίδεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Διαδικασία
έγκρισης
δημόσιας
ενίσχυσης.

11.—(1) Σε κάθε περίπτωση κοινοποίησης προσχεδίου νέας δημόσιας ενίσχυσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10, ο Έφορος οφείλει να προβεί σε εξέταση του κοινοποιηθέντος προσχεδίου ενίσχυσης και της συμβατότητάς του με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Εφόσον ο Έφορος κρίνει ότι το κοινοποιηθέν προσχέδιο ενίσχυσης δεν αντιβαίνει προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, τότε εγκρίνει την ενίσχυση με αιτιολογημένη απόφαση. Η απόφαση αυτή γνωστοποιείται χωρίς καθυστέρηση προς την Αρμόδια Αρχή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, αν η απόφαση αφορά ατομική ενίσχυση, γνωστοποιείται προς το δικαιούχο ή τους δικαιούχους της ενίσχυσης.

(2) Εφόσον ο Έφορος διαπιστώσει μετά από την εξέταση του κοινοποιηθέντος προσχεδίου ενίσχυσης ότι αυτό αντιβαίνει προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, τότε εκδίδει—

- (α) Αιτιολογημένη αρνητική απόφαση, ή
- (β) αιτιολογημένη απόφαση για έγκριση υπό όρους και θέτει χρονικό περιθώριο στην Αρμόδια Αρχή για τροποποίηση του κοινοποιηθέντος προσχεδίου ενίσχυσης ώστε αυτό να συνάδει προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Η απόφαση, που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος εδαφίου, γνωστοποιείται χωρίς καθυστέρηση προς την Αρμόδια Αρχή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, αν η απόφαση αφορά ατομική ενίσχυση, γνωστοποιείται προς το δικαιούχο ή τους δικαιούχους της ενίσχυσης.

(3) Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή δεν ενεργήσει σύμφωνα ή ενεργήσει αντίθετα από απόφαση του Εφόρου, που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (2), ο Έφορος υποβάλλει έκθεση περιλαμβάνοντας την αρνητική απόφασή του ή την απόφασή του για έγκριση υπό όρους, ανάλογα με την περίπτωση, όπως και τα μέτρα που εισηγείται να ληφθούν, στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Δημοσιεύει επίσης σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, η οποία περιλαμβάνει περίληψη γεγονότων, τα βασικά νομικά σημεία που έχουν εγερθεί, την παρανομία στην οποία υπέπεσε η Αρμόδια Αρχή η οποία κατονομάζεται και εάν αυτό είναι πρακτικά εφικτό, το δικαιούχο ή τους δικαιούχους της ενίσχυσης.

12. Σε κάθε περίπτωση έγκρισης νέας δημόσιας ενίσχυσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, η Αρμόδια Αρχή υποβάλλει αναλυτική έκθεση στον Έφορο κάθε τρίμηνο για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης της εν λόγω ενίσχυσης, που περιλαμβάνει, αν είναι πρακτικά εφικτό, τα ποσά που χορηγήθηκαν στον κάθε δικαιούχο.

Έκθεση για την υλοποίηση δημόσιας ενίσχυσης.

13.—(1) Εφόσον ο Έφορος διαπιστώσει κατά τη διαδικασία ελέγχου της υλοποίησης και του τελικού αποτελέσματος εγκριθείσας δημόσιας ενίσχυσης ότι έχει γίνει ενέργεια ή παράλειψη που αντιβαίνει προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, αποστέλλει εμπειριστατωμένη γνώμη για την ενέργεια ή την παράλειψη αναλόγως, στην Αρμόδια Αρχή, καθορίζοντας και το χρόνο εντός του οποίου θα πρέπει να αρθεί η παρανομία.

Έλεγχος εκ των υστέρων.

(2) Σε κάθε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή παραλείπει να ενεργήσει εντός του χρονικού περιθωρίου που της έχει τεθεί, σύμφωνα με την εμπειριστατωμένη γνώμη που της έχει διαβιβασθεί, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), ο Έφορος υποβάλλει έκθεση περιλαμβάνουσα την εμπειριστατωμένη γνώμη του και τα μέτρα που εισηγείται να ληφθούν, στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, η οποία περιλαμβάνει περίληψη γεγονότων, τα βασικά νομικά σημεία που έχουν εγερθεί, την παρανομία στην οποία υπέπεσε η Αρμόδια Αρχή η οποία κατονομάζεται, και εάν αυτό είναι πρακτικά εφικτό, το δικαιούχο ή τους δικαιούχους της ενίσχυσης.

14.—(1) Οι διεξαγόμενες από τον Έφορο σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου αυτού έρευνες δεν είναι δημόσιες.

Διαδικασία έρευνας.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού, η διαδικασία που τηρείται κατά τη διεξαγωγή μιας έρευνας είναι αυτή που ο Έφορος θεωρεί πρέπουσα σύμφωνα με τις περιστάσεις της υποθέσεως και, άνευ βλάβης της γενικότητας της διατάξεως αυτής, ο Έφορος έχει εξουσία όπως, τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού, λαμβάνει πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο και με οποιοδήποτε τρόπο κρίνει αυτός ορθό.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού, όλες οι υπηρεσίες υποχρεούνται όπως, αν τους ζητηθεί τούτο από τον Έφορο, παρέχουν κάθε συνδρομή στο επιτελούμενο από αυτόν έργο, περιλαμβανομένης της παρουσίας και εξασφάλισης αντιγράφου πάσης φύσεως εγγράφων περιλαμβανομένων τιμολογίων, πληρωμών, λογαριασμών κλπ.

15.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού και παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, κατά τις έρευνες που διεξάγονται από τον Έφορο δεν επιτρέπεται η επίκληση από τις υπηρεσίες ή από λειτουργούς της υποχρέωσης της εχεμύθειας, εκτός αν πρόκειται για παροχή πληροφορίας ή απάντηση σε ερώτηση ή παρουσίαση εγγράφου ή μέρους εγγράφου που αναφέρονται στις σχέσεις μεταξύ της Δημοκρατίας και οποιουδήποτε άλλου κράτους ή διεθνούς οργανισμού ή στην άμυνα ή την ασφάλεια ή την εξωτερική πολιτική της Δημοκρατίας.

Απόδειξη.

(2) Παρά τις διατάξεις του εδαφίου (1), Υπουργός δύναται να δώσει γραπτή ειδοποίηση στον Έφορο ότι, κατά τη γνώμη του, η αποκάλυψη ενός συγκεκριμένου εγγράφου ή μιας συγκεκριμένης πληροφορίας θα επηρεάσει δυσμενώς την άμυνα ή την ασφάλεια της Δημοκρατίας ή θα παραβιάσει το δημόσιο συμφέρον. Όταν δίδεται μια τέτοια ειδοποίηση, ο Έφορος δεν κοινοποιεί σε οποιοδήποτε πρόσωπο το έγγραφο αυτό ή την πληροφορία αυτή.

(3) Κατά τη διεξαγωγή μιας έρευνας σύμφωνα με το Νόμο αυτό και τηρουμένων των διατάξεών του, ο Έφορος έχει εξουσία να καλέσει οποιοδήποτε λειτουργό ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο να δώσει οποιαδήποτε μαρτυρία ή να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία ή να προσαγάγει οποιαδήποτε έγγραφα που, κατά τη γνώμη του Εφόρου σχετίζονται με την έρευνα, και ο λειτουργός αυτός ή το πρόσωπο αυτό οφείλει να εμφανιστεί ενώπιον του Εφόρου κατά το χρόνο που καθορίζεται από τον Έφορο.

Επιστροφή παράνομα
χορηγηθέντων
ποσών.

16. Αν διαπιστωθεί ότι, για οποιοδήποτε λόγο, το Κράτος ή οποιοσδήποτε Δήμος, Κοινότητα ή πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου χορήγησε σε επιχείρηση ενίσχυση κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου, το Κράτος ή ο Δήμος, η Κοινότητα ή το πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου που χορήγησε την ενίσχυση δύναται, ανά πάσα στιγμή, να απαιτήσει από την επιχείρηση να επιστρέψει τα ποσά που της χορηγήθηκαν δυνάμει της εν λόγω ενίσχυσης.

Αδικήματα.

17. Οποιοσδήποτε που—

- (α) Χωρίς νόμιμη, δικαιολογία παραλείπει να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία που γνωρίζει και η οποία σχετίζεται με έρευνα που διενεργεί ο Έφορος, ή
- (β) χωρίς νόμιμη δικαιολογία αρνείται να εμφανιστεί ενώπιον του Εφόρου ή να παράσχει τα αιτούμενα από τον Έφορο στοιχεία ή έγγραφα ή ηθελημένα παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο την παροχή τους, ή
- (γ) παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχεία, γνωρίζοντας ότι αυτά είναι ανακριβή ή τα οποία έχει εύλογο λόγο να πιστεύει ότι δεν είναι ακριβή, ή
- (δ) χωρίς νόμιμη δικαιολογία παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο την έρευνα που διεξάγεται από τον Έφορο, ή
- (ε) παρεμποδίζει ή παρενοχλεί τον Έφορο ή οποιοδήποτε πρόσωπο που συμμετέχει σε έρευνα που διεξάγεται από τον Έφορο,

είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

Υποχρέωση για
εχεμύθεια.

18.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου ο Έφορος και κάθε λειτουργός που υπάγεται στον Έφορο θεωρεί και χειρίζεται ως απόρρητο κάθε ζήτημα, έγγραφο ή πληροφορία που περιέρχεται σε γνώση του κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του, όπως και κάθε έκθεση που έχει υποβληθεί σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο και δεν αποκαλύπτει ή μεταδίδει οποιοδήποτε τέτοιο ζήτημα, έγγραφο ή πληροφορία, εκτός μόνο για τους σκοπούς έκθεσης ή στατιστικής έρευνας που ετοιμάζεται σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο ή καταγγελίας που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος Νόμου.

(2) Κανένα φορολογικό στοιχείο οποιουδήποτε προσώπου δε δημοσιεύεται και δε μεταδίδεται εκτός από τα φορολογικά στοιχεία που είναι αυστηρώς αναγκαία για τους σκοπούς απόφασης του Εφόρου.

ΜΕΡΟΣ V — ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

19.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και ειδικότερα για να καθορίσει οποιοδήποτε θέμα το οποίο δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου πρέπει ή δύναται να καθορισθεί.

Κανονισμοί.

(2) Κανονισμοί που γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αν μετά την πάροδο εξήντα ημερών από την κατάθεσή τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων με απόφασή της δεν τους τροποποιήσει ή τους ακυρώσει, ολικά ή μερικά, τότε, αμέσως μετά την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή τους.

20. Το Υπουργικό Συμβούλιο οφείλει όπως εντός ενός μηνός από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου προβεί σε διορισμό του Εφόρου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8.

Διορισμός
πρώτου
Εφόρου.

21.—(1) Τα προγράμματα ενισχύσεων που βρίσκονται σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου και οι ατομικές ενισχύσεις, των οποίων η χορήγηση έχει αρχίσει κατά την εν λόγω ημερομηνία και πρόκειται να συνεχιστεί για διάστημα μεγαλύτερο των δύο χρόνων, κοινοποιούνται με πλήρεις λεπτομέρειες στον Έφορο εντός έξι μηνών και, εφόσον κριθεί από τον Έφορο με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και γνωστοποιείται στην Αρμόδια Αρχή, ότι αντίκεινται εν όλω ή εν μέρει στις διατάξεις του παρόντος Νόμου, καταργούνται ή τροποποιούνται από την Αρμόδια Αρχή, ανάλογα με την απόφαση του Εφόρου, το αργότερο δύο χρόνια μετά την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Νόμου:

Ενισχύσεις που
υφίστανται κατά
την ημερομηνία
έναρξης της
ισχύος του
παρόντος Νόμου.

Νοείται ότι για κάθε πρόγραμμα ενισχύσεων ή ατομική ενίσχυση, η απόφαση του Εφόρου που αναφέρεται στο παρόν εδάφιο γνωστοποιείται στην Αρμόδια Αρχή το αργότερο δεκαοκτώ μήνες μετά την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Νόμου. Εφόσον ο Έφορος δε γνωστοποιήσει οποιαδήποτε απόφασή του στην Αρμόδια Αρχή εντός της πιο πάνω προθεσμίας, τεκμαίρεται ότι το πρόγραμμα ενισχύσεων ή η ατομική ενίσχυση που κοινοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, να αποφασίσει ότι πρόγραμμα ενισχύσεων ή ατομική ενίσχυση που κρίνεται από τον Έφορο ότι αντίκειται εν όλω ή εν μέρει στις διατάξεις του παρόντος Νόμου θα καταργηθεί ή θα τροποποιηθεί, ανάλογα με την απόφαση του Εφόρου, το αργότερο κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

(3) Όσα από τα προγράμματα ενισχύσεων και τις ατομικές ενισχύσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δεν κοινοποιηθούν στον Έφορο εντός της τεθείσας προθεσμίας θεωρούνται ότι αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος Νόμου και καταργούνται το αργότερο δύο χρόνια μετά την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Νόμου, εκτός αν εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7.

(4) Είκοσι επτά μήνες μετά την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Νόμου, ο Έφορος απευθύνει έκθεση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για το βαθμό υλοποίησης των διατάξεων των εδαφίων (1), (2) και (3). Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται.

22. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Έναρξη ισχύος
του παρόντος
Νόμου.